

עליון קבוץ סעד

ט"ו אייר תשפ"ו | אמור | 02.05.26 | גליון מס' 3440

מי שלא ידע אהבה בחייו (מי שלא ידע אהבה)

מי שלא טעם גאווה מימיו (מי שלא טעם גאווה)

בל יקשה את ליבו לקרוב, בל יאמר בנפשו לעזוב.

עוד לא באה דרכו אל סופה, עוד תבוא שעתו היפה.

עוד נגיע, נגיע, עוד נגיע ליום המואר!

עוד נפתיע, נפתיע, עוד נפתיע את יום המחר!

מי שלא מצא מנוחה לרגליו (מי שלא מצא מנוחה)

מי שלא שמע הבטחה באוזניו (מי שלא שמע הבטחה)

בל יקשה את ליבו לקרוב...

עוד נגיע...

מי שלא זרע אדמה בידיו (מי שלא זרע אדמה)

מי שלא מצא נחמה בשנותיו (מי שלא מצא נחמה)

עוד נגיע...

עוד נגיע / חמוטל בן זאב

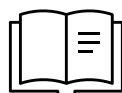
פתיחת שער חדש:

20:30

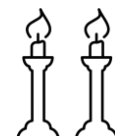
צאת שבת:

19:57

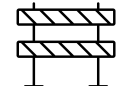
תהילים לנשים:

חנה אדמנית

כניסת שבת:

19:01

סגירת שער חדש:

18:15

לוח זמנים – ימי החול:

04:55←05:01	זמן טלית ותפילין
06:00	שחרית א'
06:45	שחרית ב'
08:05	שחרית בבי"ס
09:14←09:17	סוף זמן קריאת שמע
19:10	מנחה וערבית
19:25←19:21	שקיעה
20:10	ערבית
21:00	ערבית ב' (שקד ג)

דודל / לאה האפרין

לוח זמנים – שבת פרשת אמור:

19:01	הדלקת נרות
14:00	מנחה
19:11	מנחה, קבלת שבת וערבית
06:45	שחרית א'
08:00	שחרית עדות המזרח
08:30	שחרית ב'
	תפילת ילדים
	שיעור פ"ש
13:30	מנחה א'
14:00	מנחה (בבית שנון)
17:20	תהילים לנשים חנה אדמנית
17:30	מנחה עדות המזרח
17:30	תהילים לילדים אפרת ביליה
17:40	מנחה ב'
18:00	שיעור
19:57	צאת השבת

האיט' בצלמא

חגי הלאום מאחורינו, וגם אני רוצה להתייחס אליהם (מלבד ועדת תרבות וועדת הנצחה. ראו בהמשך). פעם היה נהוג לומר בסעד שישנם חמישה לילות שבהם כולם יוצאים מהבית, ומתכנסים יחד לערב קהילתי. ערב סיכום שנה בסוכות, מוצאי שבת ארגון, המחזמר של פורים, ערב יום העצמאות, וחג המשק. עם השנים, הלך ופחת המשקל הסגולי של כל אחד, אך עדיין נרשמות היענות מרשימה כל שנה, ועל אף האתגרים שהביאה איתה מגיפת הקורונה, ומלחמת חרבות ברזל, כל אחת בזמנה. גם השנה, בהובלתה של ועדת תרבות, נפשנו יחד, גברים ונשים, זקנים וטף, גם בטקסים השונים, וגם בשני האירועים שהם מעט "בלתי פורמליים", אך בהחלט מוסיפים תוכן. ביום הזיכרון התקבצנו למרוץ "רצים לזכרם", וראינו איך לכל אחד ואחת יש את מי שהוא חושב עליו ביום הזיכרון, ובוחר להקדיש את הריצה לזכרו על שלט סמלי. ביום העצמאות, לאחר הטקס, נאספנו בשנית ליד המועדון לחבר לערב "בירה ונשירה" עוצמתי, שנמשך עד השעות הקטנות של הלילה. היה מחמם ומרגש לראות את השילוב הייחודי של הקיבוץ שלנו, שמאפשר למבוגרים ומבוגרות, לפזז יחד עם נערות ונערים, וכל מה שבאמצע. דווקא האירועים האלה, שמאפשרים את המפגש הבלתי אמצעי בין החברים, הם מה שמייצר את הדבק הייחודי של הקהילה שלנו. אני ממליץ מאוד, לכל הגילאים, להגיע ליוזמות הקטנות האלה, אפילו אם זה יותר מורכב, אם בגלל המאמץ הפיזי, או השעה המאוחרת. אני מבטיח לכם שלא תתאכזבו.

לכמ,

ברקאי אפרתי

דבר תורה / רוצי 309

וּבְקִצְרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא־תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ בְּקִצְרְךָ וְלִקְטָה קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְר

תַּעֲזֹב אַתֶּם אֲנִי ה' אֶ-לֵהֵיכֶם

השבת נעלה על נס את אנשי האדמה.

הפסוק המצוטט מראה לנו קשר ישיר בין החקלאות, עבודת האדמה, לבין הדרישה המוסרית לדאוג לעני ולגר. האם המוסר והצדק תלויים בהכרח בקשר שלנו לעבודת האדמה או שאפשר לדבר על צדק גם מהקומות הגבוהות של מגדלי ההייטק בתל אביב?

א.ד גורדון כתב מסה שנקראת "העבודה" ומדבר בדיוק על זה. על הקשר בין תחיית הציונות שרצתה להקים מדינה של מוסר ואור לגויים, המבוססת על צדק עולמי ובין דרישתה לעבודה עברית, עבודת אדמה עברית: "עם, אשר נקרע כולו מעל הטבע, אשר במשך אלפיים שנה היה כלוא בתוך החומות; עם, אשר הורגל לכל מיני חיים, רק לא לחיי עבודה מדעת עצמו ובשביל עצמו, – עם כזה לא יוכל בלי התאמצות כל כוח רצונו לשוב להיות עם חי, טבעי, עובד. העיקר חסר לנו. חסרה לנו העבודה, – לא עבודה מהכרח, כי אם עבודה, שהאדם קשור אליה קשר אורגני, טבעי, ושהעם קשור על ידה אל אדמתו ואל תרבותו, הצומחת מאדמתו ומעבודתו... ואפילו אם החיים יכריחו חלק ידוע מהם לעבוד, הלא בכל אופן יבחרו המוכרחים לעבוד את העבודות שבערים, שיש שם יותר מקום לעשות עושר ובכלל להיפטר מן העבודה, אם לא יבחרו לעבוד בארצות אחרות, יותר עשירות. והאדמה תהיה גם אז נעבדת רובה ככולה בידי זרים, ובכלל תהיינה גם אז העבודות העיקריות רובן ככולן נעשות בידי זרים. האם זהו מצב טבעי של עם חי?"

ומי חושב על זה? מי מרגיש את זה? אין לנו עבודה, – ואין אנחנו מרגישים כלל בחסרונה. אין אנחנו מרגישים בזה אפילו בשעה שאנחנו מדברים על דבר תחייה לאומית. אין העבודה חסרה לנו לא רק בתור כוח מקשר את האדם אל האדמה וקונה את האדמה, כי אם גם בתור כוח עיקרי בבריאת כל תרבות לאומית. אין לנו ארץ, אין לנו לשון חיה, אין לנו תרבות חיה, – את זה לפחות אנו מרגישים, את זה אנו מכירים, אם בהכרה ברורה או לא ברורה, לזה לפחות אנו מבקשים דרכים לעשות מה שצריך ואפשר לעשות. אבל אם אין לנו עבודה – מה בכך? יעבוד אינאן, יעבוד יוהאן, יעבוד מוסטאפה, ואנחנו – אנחנו נברא תרבות, אנחנו ניצור יצירות לאומיות, אנחנו נמליך בעולם את הצדק המוחלט"

יש חשיבות עצומה בעבודת אדמה. הקשר שלנו לאדמה הוא זה שמצמיח עם חי, תרבות חיה ודרישה לצדק. לא סתם קשר הפסוק בין "וּבְקִצְרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרֻצְכֶם" למצוות לקט, שכחה ופאה ש"לְעֵנִי וְלִגְר תַּעֲזֹב אַתֶּם". ככל שהאדם מתרחק מהאדמה ועולה לשמים, כך הלב שלו מאבד משהו. אין זה אומר שאני מזלזל בקטר של הכלכלה הישראלית, אבל חייבים להעלות על נס את אנשי האדמה שלנו שמשמרים את הקשר שלנו לארץ ובמקום שאינאן, יוהאן או מוסטאפה יעבדו את התלם האחרון, הם עושים את זה במו ידיהם.

אז לכל אנשי האדמה, החקלאים, האגרונומים, אנשי הקיבוצים, המושבים והחוות, תודה לכם על שאתם מזכירים לנו כמה חסרה העבודה, עבודת הכפיים, רגבי האדמה הטובה, לא רק בשביל קניית האדמה בכל העבודה הזו, אלא גם כבסיס מוסרי לצדק המוחלט שאנו שואפים להפיץ בעולם, ככוח עיקרי בבריאת התרבות. כמו הצמחים, גם התרבות צומחת מן האדמה.

אתם מעבדים בשביל כולנו את האדמה קודם כל כדי להזכיר לנו שהיא שלנו, ואם היא שלנו הצו המוסרי היא לחלוק אותה.

ענת פיפ

מהנצחה באצדת הנצחה בשבוע החולף

השבוע שחל בו יום הזכרון הוא שבוע מאתגר לעם שלנו בכלל ולמשפחות השכולות בפרט, במיוחד לאור השנתיים וחצי האחרונות. את הימים הללו השתדלנו למלא בעשייה משמעותית. בתחילת השבוע חילקנו שי לכ-20 משפחות שכולות בקיבוץ מטעם ועדת הנצחה בשם כל הקהילה, התרגשנו לשמוע שעוד גופים כמו נקודת חן ובתים כוללים חשבו על המשפחות בימים האלו וחילקו גם הן משהו קטן מהלב. את ערב יום הזכרון ציינו בטקס מרגש בנושא "קווים לדמותם". את הנושא שבחרנו דייקנו שוב ושוב ועמלנו רבות על מנת לחבר אליו בצורה מיטבית את כל התוכן, את השירים, המצגת, הסרטון והטקסטים. תודה לצוות הטקס וחברות וועדת הנצחה על ערב עוצמתי ומיוחד - נטע בן עמי, רונית ברט, טלי שולץ, שרית ברזילי, ונעם צונץ, תודה לשחר יום טוב על הליווי המוזיקלי ולכל הזמרים והמקריאים. בצהרי יום הזכרון קיימנו בפעם השניה את מירוץ "רצים לזכרם" לזכר הנופלים, שסימל גם את תחילת המעבר בין יום הזכרון ליום העצמאות. המירוץ נפתח בהקדשות הריצה לזכר הנופלים ובשירת התקווה והיו בו שני מקצים: 2.50 ו-7.10 ק"מ. השנה הוצאנו חולצות שיוכלו לשמש אותנו גם בשנים הבאות, היה מרגש לראות מעל 150 רצים מהקיבוץ וגם מחוצה לו, עם חולצות לבנות ודגלי ישראל. תודה לצוות המירוץ - שביט הלפרין, אבישי מלכה ותאיר הקומונרית, תודה לאלי קראוס על ההנחיה, לאבי הלפרין על הצילום, לעידן גיימס על הליווי הרפואי, לנוער המתנדב מבני עקיבא: מוריה סאסי, תהילה אדמנית, ספיר גרשי ומעיין דניאלי שעזרו בהקמה ובקיפול, בחלוקת החולצות, ובעמדות המים. "כל עוד מישהו זוכר אותנו, אנחנו חיים" (קרלוס רואיס סאפון) תודה לכל מי שהשתתפו באירועי הזכרון, עזרו או אמרו מילה טובה, הביחד הזה הוא כח. שבת שלום.

מיכאל ביאליה, ואצדת הנצחה

תמר לקהילה

השבוע סיימנו הכשרה בת שלושה מפגשים של "יד תמר" – ארגון העוסק בהכשרת מתנדבים וליווי משפחות בשעת משבר. הסלוגן שלהם: "כי עזרה צריך לנהל", ליווה אותנו לאורך כל הדרך והאיר זווית חשובה על העשייה הקהילתית שלנו. בהכשרה השתתפו אנשים במנעד רחב של גילאים, דבר שהעשיר מאוד את הלמידה והדגיש את הכוח הקהילתי שבשילוב בין הדורות. במהלך ההכשרה עסקנו בהבנת מצבי משבר והשפעתם על המשפחה. דימינו זאת לג'אגלינג – מצב שבו מתווסף "כדור" נוסף שמפר את האיזון העדין של החיים. מתוך ההבנה הזו עברנו למיפוי של מערך העזרה הקיים אצלנו בסעד, וגילינו שיש כאן שפע גדול של נתינה, התנדבות ורצון טוב. בהמשך העמקנו בשאלה איך ניתן לארגן את כל הטוב הזה בצורה מדויקת ויעילה יותר – כך שמצד אחד נענה באופן מיטבי לצרכים השונים שעולים מהשטח, ומצד שני נשמור גם על המתנדבים, על הכוחות שלהם ועל היכולת להתמיד לאורך זמן. אנחנו שואפים לכך שכל אחד ואחת בקהילה יוכלו למצוא את המקום שלהם – לדעת למה הם יכולים ורוצים להתנדב, ולהתחבר לפלטפורמה המתאימה עבורם. במקביל, חשוב לנו שכל מי שזקוק לעזרה יידע שהוא לא לבד – ושיש לנו כקהילה משאבים רבים, לב רחב ויכולת אמיתית להיות שם אחד עבור השני. יש לנו בקהילה מגוון רחב של התנדבויות ויוזמות, אותן נפרט בהמשך. המטרה שלנו היא לעלות קומה נוספת – לזהות היכן ניתן לחזק, לעבות ולהוסיף, כדי להמשיך לבנות קהילה תומכת, רגישה ומחוברת. מוזמנים לפנות אלי להצטרף לעשייה או לשתף בצורך.

נטע בן עמי בשם צוות תמר לקהילה

סיכום תרבות

בשבועות האחרונים זכינו, יחד עם הקהילה המדהימה שלנו, להפיק ולציין אירועים רגעים משמעותיים בלוח השנה: יום הזיכרון ויום העצמאות.

את יום הזיכרון ציינו בטקס מרגש ומכבד, שבו עצרנו יחד להתייחד, לזכור ולהוקיר את הנופלים. האווירה הייתה עוצמתית ונוגעת ללב, והחיבור הקהילתי הורגש בכל רגע. תודה גדולה לצוות יום הזיכרון – נטע בן עמי, נעם צונץ ושרית ברזילי וצוות ועדת ההנצחה: מיכל ביליה, טלי שולץ, רונית ברט – על ההשקעה, הרגישות והעשייה המשמעותית.

מיד לאחר מכן עברנו לציין את יום העצמאות באירועים חגיגים, שמחים ומלאים חיים. נהנינו ממוזיקה, מפגשים קהילתיים ואווירת יחד מיוחדת שחיברה בין כולם. תודה לצוות הטקס – נעמה רוטנברג, יקירה שי ועדי סאסי. תודות גם לכל המשתתפים בטקס.

לצוות "בירה ונשירה" חן כהן, הודיה מאיר, לירן יניב וניצן שמואלי. היה שמח ומרגש לשיר לרקוד ולשמוח יחד במגוון גילאים.

ולצוות הבוקר פיקניק – ענבר לנדאו, מוריה אריאל, חלי עמר וטלאור גמזו. על בוקר מהמם ומושקע. תודה לעדי סאסי על העמדת איפור וקעקועים.

בלי כל העזרה של הצוותים והקהילה, לא ניתן היה להרים אירועים כאלה. תודה מיוחדת גם לדותן גולדנברג ולאשר רונה על ההגברה והתאורה, ולעדי דורי, מנהל הקהילה, על התמיכה, העזרה והליווי לאורך כל הדרך.

ותודה לכם על הפרגון והכרת הטוב. לא ברור מאליו. אני גאה בקהילה שלנו ובהשתתפות הרחבה, והלוואי שנמשיך לפעול יחד וליצור רגעים משמעותיים ומחברים עבור הקהילה שלנו. קהילה מיוחדת במינה.

חגית מקוריה

ונאת ליהודה

עשור להסתלקותו של אבינו יהודה אל עמי ז"ל.

מוזמנים לטיש לזכרו הטוב - מסע בין ניגוני עצב ושמחה, מילים, כוסיות לחיים, ואהבה גדולה שנתן ביננו.

יום ראשון כ"ג אייר, 10.05 בשעה 20:00 במועדון לחבר.

משפחת אף צמי

ברכות חמות וזכור איחולים

לרותי יצרי

ולכל המשפחה המורחבת

להולדת הנינה אושר האל

בת לרבקה וצומר יצרי

נכדה לאבישי וחני יצרי

שתזכו לרווח נחת ושמחה

נקודת חן

באמצע האביב אני נולדתי... כך בשירו של עוזי חיטמן... מתחילה תקופה חדשה. אודה שתקופת אמצע האביב תשפ"ו, אינה בדיוק התגלמות שיר השירים, ויותר משהיא מכילה פריחה והתחדשות, היא מלאה בפריחת שאלות, והתחדשות האש. אפשר אולי לכתוב סיכומים של עבר, אך מוזר לכתוב ציפיות לעתיד, במצב הכל כך לא שגרתי, שאנחנו כולנו בתוכו. שהרי איש אינו יודע מה ילד יום? ואיך יראה מחר, או שבוע הבא...? בכל זאת, ננצל את הפסקת האש הנוכחית, שמחזירה אותנו קצת אל השפיות, ונתאר בקצרה את הנעשה אצלנו בנקודת חן, כי יש משהו מרפא בעיסוק בדברים שגרתיים, ובעיקר כאלה הקשורים לחינוך, לחברה, או לרוח. נזכיר לעצמנו כי למרות הקושי- "הכל עוד אפשרי, כל עוד אנחנו כאן שרים".

מל"י - המפעל להכשרת ילדי ישראל - השם הארכאי הזה, ניתן לארגון עתיר פעולות וזכויות, שהקימה ריחה פרייאר לפני למעלה מ-90 שנה, על מנת להעלות ילדים יהודים מאירופה, כדי להצילם מציפורני הנאצים שהחלו לבסס את שלטונם בגרמניה דאז.

מאז, מדובר בעמותה צעירה ברוחה, ואנחנו מרגישים שם כבר ממש בבית, בית מל"י הגדול - הכולל כ-15 מוסדות שונים. הנהלת מל"י קיבלה את פנינו ממש בפתיחות לב, מתוך הבנה עמוקה לצרכים הייחודיים שלנו כפנימייה שאינה משפחתונים. גם צוותי ההנהלה השונים של שאר כפרי מל"י, מאירים פניהם אלינו, משל היינו בני בית כבר מקדמא דנא. מל"י היא מערכת מאורגנת, עם תפיסת עולם, עם ניסיון חינוכי וטיפול רב, עם שגרות עבודה, ועם יכולות רבות מול משרד החינוך.

זו הרגשה מפנקת במידת מה, שיש מי שמנהל במקומנו את המלחמות שנאלצנו לנהל בעצמנו 25 שנה, על הצרכים השונים שלנו, על הישרדותנו הכלכלית, הארגונית, וכו'. הנהלת מל"י דואגת, מתעניינת, מסייעת בתחומים שונים, אכפתית, ומעל הכל נותנת תחושה של משפחה גדולה. ככל שחולף הזמן, הציפייה היא שנוכל בזכות המעבר הזה, להתמקד יותר ויותר בהתמקצעות שלנו, בתוכניות המיוחדות, בהעצמת המענה הטיפולי, ועוד.

אין ספק שהמעבר למל"י היה צעד הכרחי, וגם נכון מאד של הקיבוץ, אף אם התאחר עד הדקה ה-90. אנו בהחלט רואים אופק עשייה ברוך. ההסכם שנחתם בקיץ אשתקד היה לשנה אחת, מתוך כוונה לבחון בסיומה את הארכתו לחוזה ארוך שנים. בימים הקרובים צריכות מזכירות הקיבוץ ועמותת מל"י, להגיע להסכמות בנושא, ונקווה שאכן כך יהיה.

בימים אלה סיימנו את ההערכה הכספית החצי שנתית. בסך הכל אנחנו מצליחים, פחות או יותר, לעמוד בתכנית התקציבית, שהוגדרה על ידי מל"י, בתוספת עזרה מתרומות מסויימות שעדיין ממשיכות להגיע, ובהתחשב בכך שלא היינו מלאים בתקן כוח האדם.

"שמן תורק שמך, על כן עלמות אהבוך" שמו של קיבוץ סעד הולך לפניו, ולא מעט עלמות ומשפחותיהן, שמחות לבדוק התחנכות אצלנו. האמת שכמעט כל שיחת טלפון עם משפחה חדשה, עו"ס שמתקשרת, יועצת חינוכית או קב"סית, תמיד נפתחת בתשבחות ופירגונים, שהם קבלו מגורמים שונים שמכירים אותנו: "שמענו הרבה מאד טובות על סעד". שם טוב הוא קצת מחייב, ואפילו מלחיץ במידת מה, משום שהציפיות בשמיים. לכן אנו תמיד מזכירים בראשית השיחה, שאין כאן שום ניסים, והכל תלוי בסוף ברצון האמיתי של הנערה לעשות תהליך עמוק ואמיתי עם עצמה.

באמצעו של החופש הגדול אשתקד, עמדנו על 18 חניכות ממשיות בלבד, ואף על פי כן, חודשיים אחר כך, פתחנו את השנה הנוכחית עם 45 חניכות. גידול אדיר, שהחזירנו לממדינו הטבעיים לפני המלחמה. המשמעות היא שרוב החניכות הנמצאות כעת, הן חדשות מהשנה. זהו אתגר עצום, אך עם כל זאת אנחנו די מצליחים לעמוד במגוון המורכבויות שמהלך כזה יוצר. אנו כבר נערכים לתחילת הקליטה לשנה הבאה.

פרוייקט הילה - כזכור, פתחנו לפני שנה וחצי בית ספר פנימי קטן, דרך פרוייקט הילה, שבו לומדות כל החניכות החדשות. בתום שנה, מי שיכולה ומתאימה להשתלב בבית ספר חיצוני גדול, נשלחת לשם, ומי שאנו חשים שצריכה עדיין את המעטפת הקטנה והאינטימית, נשארת אצלנו. מהלך מיוחד זה הקטין באופן דרמטי את תופעת הנשירה של בנות חדשות, שבעבר חלקן פשוט לא הצליחו להשתלב ישירות בבית ספר גדול. אחזקת בית ספר זה תובעת משאבים לא קטנים, ובתוכם גם משאבים כספיים אשר מוטלים על תקציב הפנימייה. עם זאת הדגם הזה באופן עקרוני נראה נכון והכרחי.

השנה בגלל הגידול במספר החניכות, לא יכולנו להסתפק במבנה "השומר החדש" מתחת למתפרות, ונאלצנו לפצל את הלימודים לאזור נוסף, בצמידות לבית הספר הישן. עובדה זו מקשה מאד על התפעול השוטף של בית הספר שלנו. אין ספק שנחישותה הבלתי מתפשרת של יוכי, מנהלת הפרוייקט, שמקרינה גם על שאר המורים, היא המפתח להצלחת בית הספר, למרות כל הקשיים, ועל כך אנו מודים לה יום-יום.

עם הקידום המבורך של תוכניות "לב הקיבוץ", אשר אושרו עקרונית באסיפה, אנו נצטרך בקיץ הקרוב, לפנות את "השומר החדש", ולהתמקד בפתרון של לימודים באזור אחד, במבנה אחד. גם עניין זה יצטרך להגיע בקרוב לאישור מוסדות הקיבוץ.

ומי מניע את כל זה? הצוות שלנו השנה הוא באמת צוות מיוחד, וראוי להערכה גדולה מאד. הצוות מצליח לפעול בנסיבות לא פשוטות (מלחמה, מילואים של הבעלים, כמות חניכות חדשות, רוב הצוות חדש... ובעיקר- תקן חסר של מדריכת שכבה, מדריכות משלימות, ועוד). נשמת אפה של "נקודת חן" היא הצוות: האוירה בצוות, המגוייסות, היכולת לתפקד בשיתוף פעולה, היכולת לתת כתף ולגבות אחת את השניה בזמן קושי- כל אלה מאפשרים את החוסן המיוחד, ואת תחושת המשפחה שהיא נחלת כולנו. אנו באמת מרגישים שזכינו. והצוות ראוי להערכה רבה.

אנו מתחילים בגיוס צוות הדרכה לשנה הבאה, על מנת למלא את מקום המסיימות, וכן תפקידים נוספים.

דלת פתוחה - המשפחות המארחות מהוות מרכיב חשוב מאד בתפיסה החינוכית טיפולית שלנו. כך היה בעבר, וכך ביתר שאת גם כיום. אנו ממש מוקירים, ומכירים תודה, לכל אלה אשר פותחים את ביתם החם לחניכות שלנו. ואכן עם הזמן נרקמים קשרים חשובים ומשמעותיים. לצערנו המלחמה לא אפשרה לנו לקיים את האירוע שתכננו למשפחות המארחות, אצלנו במתחם. נשמח לקיים אותו בהמשך לאחר ש"המצב" יתבהר במקצת.

עד כאן הפעם.

צפר ליפה, הם כולנו

מניין מתן

"מניין משתף" – בשביל מה? ומה זה בכלל? בעוד חודש, בשבת פרשת "שלח", כא סיון תשפ"ו (06.06.26) יתקיים מניין משתף לחברים וחברות שמעוניינים בכך, במועדונית בקיבוץ סעד. רבות אנו נשאלות ונשאלים על הנושא: למה? מה זה בכלל? ולמה זה חשוב לכם? אז החלטנו לענות ולהסביר באופן פומבי.

מהו מניין משתף? מניין משתף הוא מניין הלכתי אשר שומר על פסקי ההלכה המקובלים ולצד זאת מבקש לשתף נשים בכל החלקים בהם ניתן מבחינה הלכתית לשתף אישה כמובילת תפילה או קוראת בתורה.

אז זה לא מניין שוויוני? נכון. אין זה מניין שוויוני, לכן אנחנו מקפידים לקרוא לו "מניין משתף". זהו מניין שמעביר תחושת שותפות ע"י שיתוף נשים בחלקים בהם אין חיוב למניין גברים כדי לאומרים.

לדוגמא? כל עוד נשים לא נספרות למניין, אנו נוטלים על עצמנו עול נוסף ומבקשים להתחיל את התפילה רק כשיש עשר נשים ועשרה גברים. אשה יכולה לעבור לפני התיבה בפסוקי דזמרה או בהוצאת ספר תורה אך לא בקריאת שמע וחזרת הש"ץ. כלומר, במקומות שבהם אין צורך במניין כדי לקיים את התפילה, נשים יכולות להוביל את התפילה.

יש עוד מניינים משתפים בקהילות אחרות? כיום יש כבר עשרות מניינים משתפים ברחבי הארץ: בירושלים, מודיעין, תל אביב, ועוד ערים רבות וכן בקהילות הקיבוץ הדתי כמו מעלה גלבע, עין צורים, כפר עציון ועוד. וגם בסעד קיימנו בעבר מניין משתף בלילות שבת. בתפילה זו אישה הובילה את קבלת שבת וגבר הוביל את ערבית.

למה זה כל כך חשוב לנשים? בחיינו הקיבוציים, התרבותיים והכלכליים, נשים שותפות כמו גברים. נבחרות לוועדות, מצביעות בקלפי ומנהלות מהלכים כלכליים, חברתיים ותרבותיים. בניגוד לכך בתפילות בסעד נשים אינן שותפות וכמובן אינן נספרות לצורך קיומו של מניין. דיסוננס זה צורם לנו ומעביר מסר שבמקום הכי חשוב, עבודת ה', הנשים, לא שותפות. כאשר נקבעו סדרי תפילה נשים לא היו מעורבות בחיים הציבוריים ולא נשאו בתפקידי ציבור רשמיים, אבל כיום, לדעתנו, כבוד התורה וכבוד הבריות הוא שנשים תשתתפנה במרחבי הקודש. יש דרכים רבות לעבודת ה', ויש מי שרואים בשיתוף נשים לצד גברים בהובלת התפילה את הדרך הראויה והנכונה ביותר לעבודת השם עבורם.

האם אין כאן חשש של "לא תתגודדו" של פרישה מהציבור ועשיית אגודות, אגודות?

לכך יש לנו שתי תשובות: הראשונה, מדובר במספר שבתות בשנה ולא במניין קבוע, בדיוק בשל הרצון להמשיך ולהתפלל במניינים המרכזיים ביחד. זאת ועוד, סעד מתהדרת במגוון הדתי, התרבותי והפוליטי של חבריה, ברצון לתת אפשרויות של ביטוי דתי רוחני לכל הקבוצות שחיות בקהילה כיום. כך למשל, יש שיעורים לקהל כולו לצד שיעורים לגברים או נשים בלבד. מניין קרליבך לצד שני המניינים הראשיים (אשכנזי ועדות המזרח) וכן הלאה ... לכן חשוב לקבל את הצורך של קבוצת אנשים להתפלל בדרך שנראית בעיניה ראויה מדי פעם.

רוצים להבין יותר?

עוד שבוע, ביום ראשון, כג' אייר, 10.05.2026 בחדר הנצחה, יתקיים שיעורו של הרב נדב ברגר בסוגיות ההלכתיות המצויות ברקע לקיומו של המניין המשתף. **השיעור פתוח לכולם** וגם מי שלא מעוניין במניין אך מעוניין להכיר את הרקע ההלכתי למהלך מוזמן ומוזמנת להצטרף לשיעור.

וזו גם הזדמנות להזמין את כל מי שמעוניין ומעוניינת לשמוע פרטים נוספים בעל פה או לקחת חלק בתפקיד כלשהו (חזנות, קריאה בתורה, הפטרה, גבאות, ארגון קידוש, או הכנת שיעור קצר) לפנות אל **שקמה כספי יניב, שרה עברון, או גילי זיוון.**

נשמח מאוד בבואכם ובבואכם.

הלוות הארץ

התנועה אכתנו

מתחדדים!

השבוע מביא איתו בשורות של **התחדשות** – פתיחת **שלוחה חדשה של צהלי**, **פודקאסט חדש** וראשון מבית מרכז הרצוג, **וגיליון עמודים חדש** שעוסק כל-כולו בחינוך! וכעת לפרטים:

← בשעה טובה צהלי נערכת לפתיחת **שלוחה חדשה** למכינה בקיבוץ **מגדל עוז**. התרחבות צהלי תביא אותה לנוכחות בארבעה מיישובינו: עין צורים, משואות יצחק, קבוצת יבנה ומגדל עוז! אנו שולחים לצוות צהלי ולקיבוץ מגדל עוז תפילה להצלחה משותפת וחצייה קלה של כל המשוכות שבדרך. מצורפים ברקוד וקישור **למודעה** לאיתור ראש שלוחה.

← 'איך אומרים את זה ביהודית?' **פודקאסט** חדש מבית מרכז יעקב הרצוג: אירית דוידיאן מארחת לשיחות מרתקות על ליברליזם וצדק חברתי. בפרק הראשון מתארחת אשת ההלכה מלכה פיטרקובסקי, והשתיים מציעות "שידוך" מחודש בין המקורות לסוגיות בוערות, מתוך תפיסה שהיהדות היא שפה חיה הרלוונטית לכל

תחומי החיים: "תדמיינו שההלכה היא מטפלת זוגית שאומרת למציאות 'שבי רגע', ואז פונה למקורות ואומרת 'תקשיבו רגע למציאות'", כך מתארת פיטרקובסקי את המהות של הדיבור ביהודית. בפרק השני, פרופ' ברוך ברזל מדבר על דמוקרטיה: מה מלמד אותנו המקרא על ביזור כוח וצדק חברתי? ואיך המנגנונים העתיקים של היובל והאזרחות יכולים לעזור לנו לחשוב מחדש על החיים הציבוריים בישראל היום? האזנה מומלצת! <https://did.li/vviba>

← **גיליון עמודים** החדש כבר יצא לדפוס ובגיליון שעוסק כל-כולו בחינוך נכתב על **'דמות המחנך הקיבוצי'**: "מחנך שפועל בגובה העיניים, מדליק אש פנימית, נשען על אהבה לעשייה, ומעז להביא את קולו הערכי גם בזמנים מורכבים" (אביעד ספראי, מעלה גלבע); תחת הכותרת **'בין הצורך לחיות לצורך להתקיים'** כותב הרב רפי פוירשטיין מאמר שמעניק שפה עמוקה למשברים של יחידים, זוגות, מתבגרים וקהילות בזמן טלטלה, ומציע את התיווך כדרך לצמיחה ולסיפור חיים חדש; כתבה נוספת עוסקת ב **'אוצר מתחת לחצר הגרוטאות: מה מייחד את גני הקיבוץ הדתי?'** - שולמית חושן (מנצורה) וסיגל אחיטוב מביאות איתן מבט מחקרי וחי על גן שבו יהדות, קהילה, טבע וחינוך אותנטי נשזרים לדרך חיים אחת, עם זיכרון בין-דורי וקשר עמוק למקום. עוד כתבה חשובה עוסקת בשאלה - **מה ממלכתי בממלכת החמ"ד?** ומספקת מאמר אישי ונוקב ששואל למי באמת שייך החינוך הממלכתי-דתי, ומזמין דיון אמיץ על מסורת, שייכות, גיוון דתי ומקומו של הקיבוץ הדתי בתוך המרחב הזה. (עינת לוי). הצצה קטנה מאוד לגליון רחב, מגוון ומאוד עשיר. יש למה לחכות!

יוצרים זיכרון – לקראת חג שבועות מרכז יעקב הרצוג מזמין לערב יצירה, זיכרון ואתגרתא "ביכורי הלב": מסע אינטימי שהופך זיכרון ליצירה, כחלק ממיזם "יוצרים זיכרון". המשורר מרטי הרשקוביץ, ראש המיזם, ידבר על שמות וזיכרון ישראלי ולאחר מכן יתקיימו שלל סדנאות לבחירה ומופע תיאטרון פלייבק. רישמו לעצמכם – יום רביעי ד' בסיון, 20.5 בשעה 18:00 ועקבו אחר הפרסומים.

נס החינוך השנתי בנושא 'בית משותף' שנדחה בשל המלחמה יוצא לדרך, והפעם במלון ניר עציון. תכנית עשירה ואיכותית. יומיים שהושקעו בהם הרבה מחשבה ורצון לפתוח את הלב והראש ולהשקיע ולפרגן לצוותי החינוך המופלאים שלנו בקיבוצים שעושים עבודת קודש! בהצלחה לכל מי שנרשמו. מוזמנים להתרשם מהתכנית ולפרגן.

את fe, שרה צברון וחברי המלכיות הפעילה

מה הצמורה הזאת לכת

היכרות בסיסית: לירן יניב. נולדתי וגדלתי בקיבוץ. עוסק בחינוך והדרכה החל מסיום הצבא, בד"כ במסגרות בלתי פורמליות. בעבר מורה דרך, אבל כשקרסה התיירות בקורונה עשיתי הסבה להוראה ומאז מורה לשל"ח והחל מהשנה הנוכחית מורה לחקלאות.

איפה אתה עובד? בחוות אופיר, החווה החינוכית בשער הנגב. החווה היתה חזון של אופיר ליבשטיין ז"ל ונפתחה בהנחייתו כחודשיים לפני 7.10.23.

מה היתה ההכשרה שלך כדי לעבוד היכן שאתה נמצא היום? האמת שהתגלגלתי אל החווה כמעט במקרה. בעוד רוב צוות החווה מגיע מרקע מדעי (ממורים למדעים ועד חוקרת פודטק) אני מגיע מהכיוון החוויתי יותר. עד שנת הלימודים שעברה הייתי מורה לשל"ח בשער הנגב, שזה הכי קרוב לחינוך בלתי פורמלי במסגרת משרד החינוך, וכשהתקן של שלי"ח בשער הנגב נסגר, עברתי לחווה כדי להמשיך את מה שעשיתי רק במסגרת אחרת. היום אני מלמד, בין השאר, שדאות. חקלאות, דבוראות ומדעים למדתי, ואני עדיין לומד, תוך כדי עבודה.

אז מה בפועל אתה עושה? מלמד תכניות שונות בחווה – מתכנית מדעים לשכבה ג' ועד תכנית טיפולית אישית לתלמיד בשכבה י"ב. במקביל אני גם אחראי על המכוורת של החווה ומלמד את מקצוע הדבוראות עבור תלמידים בחטיבת ביניים.

איך נראה יום העבודה שלך? רוב הימים בחווה מתחילים בשעה ראשונה, כלומר 8:00, כדי לנצל את השעות הנעימות יחסית. כמובן שצריך להגיע לפני כן כדי להכין את הכלים עבור התלמידים. ברוב הימים השיעורים הפרונטליים נגמרים עד 13:30 ואז עוברים לשיבות פדגוגיות ואז לעבודות תחזוקה בחווה עצמה. את השעות האלה אני מקדיש בדרך כלל למכוורת, תלוי בעונה.

ארוחת צהרים: מביא מהבית, אבל לרוב משדרג בתוצרת החווה, תלוי מה צומח באותו זמן בחווה.
מה אתה אוהב בעבודה שלך? לא ללמד בתוך כיתה אלא להיות תמיד בחוץ, בכל מזג אוויר. אני גם מאוד מעריך את העובדה שהמקום נמצא עדיין בהרצה ושום דבר עוד לא מקובע, מה שנותן לצוות הרבה מאוד השפעה על התנהלות העניינים וגם יש המון מקום לצמוח ולכל אחד לבטא את עצמו, דבר שהוא מאוד נדיר במשרד החינוך.
מה אתה פחות אוהב בעבודה? שבסוף היום אני כפוף למשרד החינוך, עובדה שמגבילה מאוד את מה שאנחנו יכולים לעשות.

איזה סיפור ייחודי אתה יכול לספר? במסגרת שיעור שדאות עם תלמידים גילינו בטעות שאנחנו יכולים להדליק אש עם המשקפיים של אחת מנשות הצוות.

רגע מקצועי שאתה גאה בו? במסגרת אחת התכניות בחווה עם תלמידי שכבה ז' אנחנו בונים איתם פרויקט שקשור לשורשים. מכיוון שהחווה שלנו גם אקולוגית, הפרויקט עשה שימוש רק בחומרים ממוחזרים. אחרי חודש של עבודה קשה, כל התלמידים בנו מתקנים מרפסודות ובקבוקים והם עדיין עומדים בכניסה לבניין של השכבה שלהם, שהפכה לירוקה בזכות הפרויקט. בכל פעם שאני נכנס לבניין שלהם אני גאה בהם מאוד.

באיזה מישור העבודה שלך פוגשת את סעד? לא יותר מדי, חוץ מפגישה מזדמנת עם בני סעד או צאצאיהם. מאוד משעשע כשתלמידים באים אלי ושואלים אם אני מכיר את סבתא שלהם ושהם הילדים של X שגדל בסעד.

מה החלום המקצועי שלך? לבנות מטבח טיפולי ולהקים תכנית למידה של בישולי שדה, כולל ליקוט וגידול של התוצרת. תכנית שמשלבת לימודי מדעים במטבח, הקשרים תרבותיים וטיפול בבישול.

האם ולמה אתה ממליץ על מקום העבודה שלך? ממליץ מאוד. למי שאוהב חינוך לא שגרתי ומקום שמאפשר הרבה חופש באופן יחסי לעבודה במשרד החינוך.

תודה רבה רבה ללירן.

חוקם יפה לקפה (או תה) – תולדות יד נתן

באזור בית עפה, ליד מושב יד נתן ושדות קיבוץ נגבה, הוקמה פינת טבע יפה. במקום ישנן שתי שלוליות חורף מקסימות. מקור המים שלהם הוא משטפונות נחל לכיש הסמוך.

מה זה בעצם? מדובר בבריכת חורף עונתית, הנמצאת ממש סמוך למושב יד נתן. הבריכה מתמלאת בכל שנה ממי הגשמים, ויוצרת למשך מספר חודשים בית גידול שוקק חיים. עכשיו, כשאנחנו כבר בתחילת מאי והימים מתחממים, זו ממש קריאה אחרונה לביקור לפני שהמים מתאדים לחלוטין והשלולית נעלמת לתרדמת קיץ עד לעונת הגשמים הבאה. (ראו המלצה מעלון שעבר)

מה נראה שם? במרחב השלוליות אין ממש עצים ואין צל, אז כדאי להתארגן מראש על שמשיה או משהו שיהיה נחמד לשבת מתחתיו לפק"ל קפה. בתוך המים עצמם מתרחש קסם של ממש – זה הזמן לחפש עם הילדים ראשנים, צפרדעים, חיפושיות מים, ועוד, שמקיצים לחיים באופן פלאי רק כשהשלולית מתמלאת. לא פעם אפשר גם לצפות בציפורי מים שמגיעות לבקר ולנשנש.

האתר הוקם על ידי קק"ל והקרן לשיקום מחצבות. לא רחוק משם נמצאת אנדרטת בית עפה, לזכרם של חללי חטיבת גבעתי וחיל הים אשר נפלו בקרבות הקשים במקום במלחמת העצמאות בתש"ח. לנוחיות המטיילים, מוצבים ספסלים ושולחנות פיקניק. כמו כן, ניתן לראות תצפית יפה על כל האזור.

הוראות הגעה: נכנסים מהכניסה הראשית של מושב יד נתן ויוצאים מהשער האחורי, ישר לאזור השלולית.

ישראל זיסק

פִּינֵת הַפְּרָאון

"איש הדואר"

אמת, הדואר בכלל, וגם אצלנו, ידע ימים יפים יותר. בטרם נטרף, על ידי "האינסטושים" הדיגיטליים למיניהם. זמנים בהם האוטו האדום, היה פוקד אותנו מידי יום, מביא שקי מכתבים, ולוקח אחרים תחיתהם. כמו בנושאים רבים, גם כאן נגסה בנו הקידמה. ובכל זאת, אנו זקוקים לקבל ולשלוח "מכתב קטן עם בול"... שלא לדבר על אגרות, קנסות, צווים, חיובים - והודעות. להיות דוור בקיבוץ, אינו דבר של מה בכך. המפגש היום יומי, של איש הדואר שלנו, עם לקוחותיו, מצריך קור רוח, ואדיבות יוצאת דופן.

אחרי שנות חנן גולן ובאה גל זיכרונם לברכה, החליק לתפקיד באלגנטיות רבה, איתן הימן. ראשון לקום בבקר, ואחרון לעלות על יצועו. מלהטט, במכתבים, חבילות, עתונים לסוגיהם, עלוני פרשת השבוע - וגליונות "עלים". מכיר לפניי ולפנים, את משוגותיו של הציבור, ומשרת אותנו באמונה ונאמנות שאין לה סוף. לא מחשב שעות ותעתועים אחרים. מכין, מסדר, שומר - ומחלק. "לכל איש ואיש ככתבו וכלשונו". ובין לבין, הוא מכהן בחברא קדישא, בעל קורא, מלמד לבר מצווה - "ונהג בית" לעת מצוא בקלבקאר שלו. בכל מקום שאין איש, הוא האיש.

תודה לך איתן מכל הלב.

ובורא עולם ישיב לך כגמולך.

צאוס פרט

